

Oponentský posudek diplomové práce ve studijním programu *Evropské kulturní a duchovní dějiny*

Adéla Boháčová, *Dante a Ravenna: Dílo českého filologa a estetika Jaroslava Hrubana v kontextu moderní italské dantistiky*

Vypracoval doc. Aleš Novák, Ph.D.

Jedná se o mimořádně kvalitní, materiálově bohatou, analyticky jasnou a strukturovanou práci na základě výborné jazykové kompetence autorky, která zpracovává obrovské množství cizojazyčného materiálu za zdárného využití metodologicky odlišných přístupů, které se jí však daří pečlivě držet a nesměšovat navzájem, takže máme co do činění s opravdu zralým výsledkem hlubokého a intenzivního studia a důkladně osvojeného řemesla. *Kdyby* se snad mělo namítnout, že práce je přeci kompilačního charakteru, protože „pouze“ sumarizuje, komparuje a kriticky diskutuje výsledky časově ohraničeného bádání o vztahu Dante Alighieriho a Ravenny, které porovnává se zjištěními zapomenutého a nedoceneného moravského estetika Jaroslava Hrubana, čímž vyniká jeho originalita, duchaplnost, erudice a podnětnost pro další esteticko-kunsthistorické bádání, tak by se tím předložené práci *neprávem* upřela právě inovativní myšlenka zohlednit, a tím svým způsobem *teprve vůbec objevit* doposud nedocenený význam Jaroslava Hrubana, jehož jazykově izolovaná zkoumání k tématu influence ravennské mozaikovitě výzdoby na vznik konkrétních pasáží Dantovy *Komedie* nejen *odpovídají* ve své době „špičkovému“ bádání na toto téma, ale dokonce *předjímají* až pozdější zjištění na tomto poli výzkumu, ke kterým však došlo bez znalosti Hrubanových interpretací, takže ten z toho vychází jako příslovečný Jára Cimrman, který přišel na patentový úřad vždy o chvilku později. Zmíněná *hypotetická* námitka „pouhé kompilace“ by rovněž odvedla pozornost od skutečnosti vyslovené v samotné formulaci názvu předkládané práce, totiž že se autorce *podařilo v jednotné struktuře podání a vedení argumentace udržet a pojednat hned několik témat najednou*: jednak 1) samotný vztah Dante a Ravenna, resp. míra předpokládané inspirace mozaikové výzdoby ravennských sakrálních prostor na vznik konkrétních pasáží zejména (ale nikoli jen) části *Očistec*; jednak 2) kritickou diskuzi tohoto vztahu v italské dantistice mezi léty 1891 až 2008; jednak 3) přínos Jaroslava Hrubana jak k prvně zmíněnému, tak k druhému tématu, čímž se konečně autorce vlastně podařilo vytvořit téma nové, a to 4) svébytný autorský pokus o analýzu a deskripci konkrétních motivů a témat Dantových veršů ovlivněných vizuální kulturou Ravenny, kterou považují za jádro a hlavní přínos předložené práce (s. 86-135).

Kromě jednotného zpracování mnoho tematické látky zvládla autorka předložené práce rovněž náročnou operaci jednak zároveň aplikovat rozmanité metodologické přístupy, jednak je přitom udržet separované od sebe a nesměšovat je do metodologicky vágního paskvilu. Autorka zdařile používá 1) historiografickou metodu kritické kompilace a komparace pro výzkum italské dantistiky; 2) metody literární vědy pro práci se samotnou Dantovou *Komedii*; 3) metodu dějin umění (ikonografie) při hodnocení relevantní ravennské výzdoby a konečně 4) metodu dějin vizuální kultury, a to konkrétně tzv. *dějinného oka* při pokusu o rekonstrukci obraz Ravenny v době Dantova pobytu. Míra osvojení metodologické práce je výtečná a její aplikace je rovněž bezvadná. Výsledkem je plastický, strukturovaný přehled a obraz pojící dohromady 1) básnický text, 2) sakrální umělecko-architektonickou výzdobu, 3) jim věnované odborné texty a 4) jejich reflexi v díle Jaroslava HPředložená práce je vynikajícím příspěvkem ke studiu evropských kulturních a duchovních dějin a může sloužit jako exemplární ukázka vysoké odborné úrovně závěrečných kvalifikačních prací na naší instituci, kterou se tato může pochlubit a prezentovat, a proto bych dokonce navrhol *navrhnout předloženou práci na některou z existujících ocenění* určených pro tento typ závěrečných prací.

Předloženou diplomovou práci Adély Boháčové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

8. července 2021

doc. Aleš Novák, Ph.D.